

Kodeks ponašanja za dobavljače

Verzija 1.0

24. lipanj 2015. godine

Sadržaj

1	Uvod i primjena	3
2	Poštovanje važećih zakona, propisa i Kodeksa za dobavljače	4
3	Poslovna praksa	4
4	Dobrobit životinja	5
5	Zaštita osobnih podataka	5
6	Ljudska prava, rad i praksa zapošljavanja, zdravlje i sigurnost	5
7	Okoliš	7
8	Sustav upravljanja	8

1 Uvod i primjena

U skladu s korporativnom filozofijom „Takedizma“ (integritet, pravednost, poštenje i ustrajnost) razvijanom tijekom više od 230 godina povijesti, Takeda obavlja aktivnosti usmjerene ostvarenju korporativne misije „postizanja boljeg zdravlja ljudi diljem svijeta predvođeci inovacije u medicini“.

Naši dobavljači, koji širom svijeta svakodnevno isporučuju kvalitetne proizvode i usluge, imaju ključnu ulogu u ostvarenju korporativne misije. U tom je smislu svrha Kodeksa ponašanja za dobavljače (Kodeks za dobavljače) osigurati da se odnosi s dobavljačima, ključni za Takedin uspjeh i održivi rast, usklade s prioritetima tvrtke Takeda:

1. Staviti pacijenta na prvo mjesto, u središte svega što radimo
2. Izgraditi povjerenje u društvu
3. Osnažiti naš ugled
4. Razviti poslovanje.

Nadalje, imajući u vidu odanost tvrtke Takeda korporativnoj društvenoj odgovornosti, te stavove izražene potpisom Globalnog dogovora Ujedinjenih naroda (UN-a) (www.unglobalcompact.org), Kodeks za dobavljače potvrđuje našu odlučnost u pridržavanju 10 univerzalno prihvaćenih načela Globalnog dogovora UN-a u područjima ljudskih prava, rada, očuvanja okoliša i borbe protiv korupcije. Osim toga, članstvo tvrtke Takeda u Inicijativi farmaceutskog lanca opskrbe (Pharmaceutical Supply Chain Initiative – PSCI) osigurava usklađenost s društvenim i industrijskim očekivanjima o održivom poslovanju farmaceutske industrije i dobavljača. Stoga je naš Kodeks za dobavljače usklađen s načelima PSCI.

S obzirom na globalni doseg, temelj našeg poslovanja je osigurati održivu nabavu dobara i usluga. Takeda odgovorno adresira rizike dobavljača povezane s reputacijom, održivosti, kontinuitetom poslovanja, pravnom usklađenosti i etičnosti koji mogu postojati ili se pojaviti tijekom obavljanja usluga i/ili isporuke proizvedenih dobara ili robe tvrtki Takeda.

Takeda od dobavljača očekuje da se pridržavaju važećih zakonskih odredbi i da teže ispunjenju očekivanja opisanih u ovom Kodeksu ponašanja za dobavljače.

Takeda namjerava pratiti i procjenjivati pridržavanje načela sadržanih u ovom Kodeksu ponašanja za dobavljače, te očekuje od dobavljača suradnju, uključujući ispravljanje identificiranih nesukladnosti. Takeda će surađivati s dobavljačima koji streme poboljšanju okolnosti ili uvjeta s ciljem upravljanja rizicima i stvaranja dugoročne, održive vrijednosti.

Primjenjivost: Ovaj kodeks se odnosi na pojedince, organizacije i tvrtke (dobavljači) koji isporučuju ili namjeravaju isporučivati dobra i usluge, uključujući, bez ograničenja, sirovine, ugovornu proizvodnju, pomoćne stvari, robu kojom se trguje, pakiranje, logistiku (distribucija i skladištenje), opremu, strojeve i potrepštine, usluge marketinških i kreativnih agencija, tiskanje materijala, istraživanje tržišta, usluge u vezi s putovanjem, usluge organiziranja susreta i događaja, IT hardver, softver i povezane usluge, profesionalne usluge (savjetodavne ili usluge privremenih radnika), pružatelje općih i administrativnih usluga u voznom parku, objektima, financijskim i ljudskim resursima, usluge istraživanja i razvoja uključujući klinička istraživanja, laboratorijske usluge i vanjske ugovorne odnose i poslovne partnere u ulozi distributera, zastupnika za tendere, prodajnih predstavnika u ime Takede ili bilo koje njene podružnice ili predstavništva.

2 Poštivanje važećih zakona, propisa i Kodeksa za dobavljače

Dobavljači se moraju pridržavati zakona, propisa i industrijskih i etičkih standarda primjenjivih na njihovo poslovanje, kao i Takedinog Kodeksa ponašanja za dobavljače.

3 Poslovna praksa

Dobavljači posao obavljaju etično i s integritetom. To uključuje:

3.1 Anti-korupcijska praksa

Dobavljači ne daju mito, niti nude ikakvu vrijednost, izravno ili preko treće osobe, državnim službenicima, političkim strankama ili privatnim osobama u svrhu stjecanja nepoštene prednosti u dobivanju ili zadržavanju posla, ostvarenja neprimjerenog utjecaja na postupke ili odluke osobe ili organizacije, ili nezakonitog utjecaja na postupanje bilo kojeg pojedinca, kupca, tvrtke ili predstavnika tvrtke.

Dobavljači vode točne i transparentne zapise koji odražavaju stvarne transakcije i plaćanja. Dobavljači ne prihvaćaju mito niti sudjeluju u drugim nezakonitim poticajima u poslovnim odnosima ili odnosima s državnim službenicima.

3.2 Poštena konkurencija i zaštita tržišnog natjecanja

Dobavljači posluju u skladu s načelima poštene konkurencije i sukladno svim važećim propisima o zaštiti tržišnog natjecanja. Dobavljači prakticiraju poštenu poslovnu praksu uključujući točno i istinito oglašavanje.

3.3 Sukob interesa

Dobavljači moraju otkriti upravi tvrtke Takeda svaki sukob interesa, bilo da je on prividan ili stvaran. Uprava tvrtke Takeda mora provjeriti sve prividne ili stvarne sukobe, i ukoliko je sukob interesa dozvoljen, ta se odluka mora dokumentirati. Sukob interesa nastaje kada osobni interesi ili aktivnosti utječu, ili djeluju kao da utječu, na sposobnost da se radi u najvećem interesu tvrtke Takeda. Dobavljači trebaju obavijestiti Takedu ako zaposlenik tvrtke Takeda ili osoba koju je Takeda angažirala potencijalno imaju interes bilo koje vrste u poslovanju dobavljača ili bilo kakvu trenutnu ekonomsku povezanost s dobavljačem.

3.4 Pokloni i reprezentacija

Pokloni i reprezentacija nisu potrebni u poslovnoj suradnji s tvrtkom Takeda. Dobavljače biramo na temelju poštenih i objektivnih standarda i bez favoriziranja ili naklonosti temeljenih na osobnim odnosima. Ne prihvaćamo niti očekujemo nezakonitu ili neprimjerenu korist (uključujući novac, dobra, gostoprimstvo, poklone ili bilo kakvu vrijednost) od dobavljača ili osoba s kojima poslujemo.

3.5 Otkrivanje mogućih problema

Sve radnike treba poticati da izraze zabrinutost ili prijave nezakonite radnje na radnom mjestu, bez straha od osвете, zastrašivanja ili posljedica. Dobavljači trebaju istražiti prijave i po potrebi poduzeti korektivne mjere. Dobavljači i njihovi radnici mogu tvrtki Takeda u povjerenju i anonimno prijaviti zabrinutost vezanu uz poslovne odnose Takede i dobavljača na www.Takeda.EthicsPoint.com.

4 Dobrobit životinja

Sa životinjama treba postupati humano, te smanjiti njihovu patnju i stres na najmanju mjeru. Od dobavljača se očekuje razvoj i primjena inovativnih analitičkih metoda koje smanjuju potrebu za testiranjem na životinjama, smanjuju broj životinja koje se koriste i prilagođavaju postupke u cilju smanjenja patnje. Alternative treba koristiti kad god je to znanstveno validno i prihvatljivo regulatornim tijelima.

5 Zaštita osobnih podataka

Dobavljači posluju u skladu s važećim zakonima o zaštiti podataka, uključujući i zaštitu privatnosti i osiguranje sigurnosti podataka primjerenu osjetljivosti osobnih podataka koje dobavljač prikuplja ili obrađuje u ime tvrtke Takeda. Dobavljači imaju odgovarajući organizacijski ustroj i postupke za zaštitu osobnih podataka od slučajnog, neovlaštenog ili nezakonitog gubitka, uništenja, izmjene, razotkrivanja, upotrebe ili pristupa. To podrazumijeva standarde i postupke koji definiraju tehničku i organizacijsku sigurnost, kao i dokaz usklađenosti s ovim zahtjevima. Dobavljači moraju poslovati u skladu sa zakonima koji reguliraju prekogranični prijenos podataka.

6 Ljudska prava, rad i praksa zapošljavanja, zdravlje i sigurnost

Dobavljači štite ljudskih prava radnika i zainteresiranih strana tvrtke Takeda, uključujući i bolesnike, te se prema njima odnose dostojanstveno i s poštovanjem. Dobavljači se u obavljanju usluga ili proizvodnji za Takedu moraju pridržavati zakona koji reguliraju ljudska prava, uključujući zakone i propise o trgovini ljudima i ropstvu.

6.1 Sloboda izbora zaposlenja

Dobavljači neće koristiti radnike koji rade pod prisilom, ili su obavezani raditi do isplate troškove dolaska na rad, kao ni zatvorsku radnu snagu koja to ne želi.

6.2 Rad djece i maloljetnika

Dobavljači neće koristiti dječju radnu snagu. Zapošljavanje radnika mlađih od 18 godina nije dozvoljeno u opasnoj radnoj sredini ili za rad u noćnoj smjeni, a dozvoljeno je samo kada su mladi radnici iznad zakonski određene dobne granice za zapošljavanje ili godišta određenog za završavanje obaveznog obrazovanja.

6.3 Nepostojanje diskriminacije

Dobavljači se pridržavaju važećih zakona i propisa i osiguravaju radno mjesto na kojem nema uznemiravanja i diskriminacije. Dobavljači ne diskriminiraju osobe na osnovu rase, boje kože, starosti, spola, spolne orijentacije, etničke pripadnosti, invaliditeta, religije, političkog opredjeljenja, članstva u sindikatu, bračnog stanja ili drugih razloga.

6.4 Pošten odnos

Dobavljači osiguravaju radnu sredinu bez grubog i nehumanog postupanja (uključujući i seksualno uznemiravanje, seksualno zlostavljanje, tjelesno kažnjavanje, mentalnu ili fizičku prisilu ili verbalno zlostavljanje radnika) gdje nema prijetnje da do takvog ponašanja može doći.

6.5 Plaća i radno vrijeme

Dobavljači plaćaju radnike u skladu s važećim zakonima o plaćama, uključujući i minimalnu plaću, plaćanje prekovremenih sati i obavezna davanja poput zdravstvenog i mirovinskog osiguranja.

Dobavljači su dužni pravodobno obavijestiti radnika o osnovi po kojoj dobiva plaću, uključujući sate i plaćanje prekovremenog rada onako kako to diktira lokalni zakon i politika dobavljača. Svako smanjenje isplate treba biti razumno, jasno razumljivo radnicima i u skladu s lokalnim zakonom.

Dobavljači osiguravaju odgovarajuće vrijeme i dane za odmor i neradne dane te se pridržavaju primjenjivih zakona i uredbi o maksimalnom broju radnih sati.

6.6 Sloboda udruživanja

Dobavljači potiču otvorenu komunikaciju i uključuju radnike, odnosno njihove predstavnike, u rješavanje problema na radnom mjestu i problema s naknadom.

Dobavljači poštuju prava radnika, navedena u lokalnim zakonima, na slobodu udruživanja i da se pridruže ili ne pridruže sindikatima, traže predstavnike i pridružuju se radničkim vijećima. Radnici s upravom mogu otvoreno komunicirati o uvjetima rada bez straha od osвете, zastrašivanja ili zlostavljanja.

6.7 Zdravlje i sigurnost

Dobavljači osiguravaju sigurnu i zdravu radnu sredinu, uključujući objekte za smještaj radnika

koje nudi dobavljač. Dobavljači se moraju pridržavati važećih zakona i pravilnika u vezi sa zdravljem i sigurnosti na radu.

6.8 Zaštita radnika

Dobavljači štite radnike od pretjeranog izlaganja kemijskim, biološkim i fizičkim opasnostima i fizički zahtjevnih zadataka i uvjeta rada (poput ekstremne vrućine ili hladnoće) na radnom mjestu i u svim objektima za smještaj radnika koje tvrtka nudi.

6.9 Sigurnost radnog postupka

Dobavljači će imati uspostavljene programe koji sprječavaju ili ublažavaju posljedice ispuštanja kemikalija ili drugih tvari, uključujući i programe za sprječavanje požara i eksplozije.

6.10 Spremnost i reakcija na krize

Dobavljači će identificirati i procijeniti ključne rizike na radnom mjestu i u svim objektima za smještaj radnika koje tvrtka nudi i raditi na tome da uspostavljanjem planova za hitna stanja i krizno postupanje njihov utjecaj svedu na najmanju mjeru.

6.11 Obavještavanje o opasnosti

Sigurnosne informacije o opasnim tvarima - uključujući farmaceutske tvari i farmaceutske intermedijarne spojeve – su dostupne u svrhu edukacije, za obuku i zaštitu radnika od mogućih opasnosti. Takve sigurnosne informacije moraju biti dostupne u pisanim dokumentima poput Sigurnosnih informacija (Safety Data Sheets - SDS) na jezicima koje najčešće koriste zaposlenici dobavljača.

Dobavljači trebaju osigurati odgovarajuću komunikaciju s poslovnim partnerima u lancu vrijednosti, uključujući i tvrtku Takeda te logističke i distribucijske partnere, radi razotkrivanja i upravljanja opasnostima.

6.12 Sigurnost i higijena poslovnih prostora

Poslovni prostori dobavljača, uključujući i zahode, kantine i smještajne kapacitete za radnike, moraju biti sigurni, čisti i higijenski te zadovoljavati osnovne potrebe radnika. Radnici moraju imati pristup pitkoj vodi.

7 Okoliš

Dobavljači posluju na odgovoran i učinkovit način u cilju zaštite okoliša i smanjenja neželjenog utjecaja na okoliš. Dobavljače se potiče na očuvanje prirodnih resursa, izbjegavanje primjene štetnih tvari kad god je moguće, angažiranost i partnerstvo (npr. sa zaposlenicima i lokalnom zajednicom) u cilju promocije ponovne upotrebe i reciklaže sirovina.

7.1 Okolišne dozvole

Dobavljači moraju raditi u skladu sa svim važećim propisima o zaštiti okoliša. Posjeduju sve

potrebne dozvole, odobrenja, registracije i poštiju zadana ograničenja i zahtjeve za postupanje i izvještavanje.

7.2 Otpad i emisija

Dobavljači imaju sustave koji osiguravaju sigurno postupanje s otpadom, uključujući prijevoz, skladištenje, reciklažu, ponovnu upotrebu i zbrinjavanje otpada, emisijom i ispuštanjem otpadnih voda. Bilo kakav otpad, otpadne vode ili plinovi koje potencijalno mogu negativno utjecati na zdravlje ljudi ili okoliš se na odgovarajući način obrađuju, kontroliraju i tretiraju prije ispuštanja u okoliš.

7.3 Izlijevanje i oslobađanje

Dobavljači imaju sustave koji sprječavaju i/ili minimiziraju rizike slučajnog izlijevanja i oslobađanja u okoliš.

7.4 Okoliš i učinkovitost resursa

Dobavljači poduzimaju mjere za očuvanje energije, smanjenje potrošnje vode u područjima gdje je malo ima i nastoje periodično mjeriti i izdavati obavijesti o emisiji plinova s efektom staklenika. Okoliš i učinkovitost resursa

8 Sustav upravljanja

Dobavljači će koristiti sustav upravljanja u cilju unaprjeđenja i usklađivanja sa zahtjevima navedenim u ovom Kodeksu za dobavljače. Elementi sustava upravljanja su:

8.1 Predanost i odgovornost

Dobavljači trebaju pokazati predanost konceptima opisanim u ovom dokumentu i osigurati odgovarajuće resurse za njihovo ostvarenje.

8.2 Upravljanje rizicima

Dobavljači imaju mehanizme za identifikaciju i postupanje s rizicima u područjima opisanim u Takedinom Kodeksu za dobavljače.

8.3 Točni zapisi i dokumentacija

Dobavljači vode točne zapise i dokumentaciju koja potvrđuje pridržavanje zahtjeva i sukladnost s primjenjivim zakonima. Zapisi se moraju dati na raspolaganje tvrtki Takeda ili auditoru izabranom da na zahtjev provjeri usklađenost poslovanja s navedenim zahtjevima. Zapisi moraju biti čitki, transparentni i odražavati stvarne transakcije i plaćanja. Dobavljači neće sakrivati, ne kreirati ili lažirati zapise.

8.4 Edukacija i kompetencije

Dobavljači imaju program edukacije i osposobljavanja koji osigurava odgovarajući nivo znanja,

vještina i sposobnosti u upravi i među radnicima da ispune opisana očekivanja.

8.5 Stalno poboljšanje

Od dobavljača se očekuje da kontinuirano rade na unaprjeđenju elemenata opisanih ovim Kodeksom, postavljanjem ciljeva, izvođenjem planova unaprjeđenja i poduzimanjem odgovarajućih korektivnih radnji za nedostatke utvrđene internim ili eksternim procjenama, inspekcijama i internim izvještavanjem.